

1 In the previous דף we learned the first suggestion for the source that when the תורה says that חמץ must be destroyed on the first day of Pesach, it means to destroy it on פסח. In this דף the Gemara continues with an additional five suggestions:

- דבי רבי ישמעאל תנא מצינו י"ד שנקרא ראשון
The תורה explicitly refers to ראשון as ערב פסח in the following פסוק:
בראשון בארבעה עשר לחדש -

- רב נחמן בר יצחק אמר ראשון דמעיקרא משמע ראשון often means the day before, as we find in the פסוק - אדם הראשון אדם תולד - were you born before אדם?

1

ביום הראשון ערב פסח

דבי רבי ישמעאל תנא מצינו י"ד שנקרא ראשון

בראשון בארבעה עשר לחדש

רב נחמן בר יצחק אמר ראשון דמעיקרא משמע

הראשון אדם תולד

2 The Gemara asks; We have three specific examples where the term ראשון is used in a way that clearly means - the first day - and not - the day before -

- ולקחתם לכם ביום הראשון
The mitzvah to take מצות ד' on the first day of סוכות -
- ביום הראשון שבתון וביום השמיני שבתון
The obligation to make מצות יום טוב on the first day of סוכות - and
- ביום הראשון מקרא קדש יהיה לכם
To make a מצות יום טוב on the first day of פסח -

2

?

ביום הראשון מקרא קדש יהיה לכם	ביום הראשון שבתון וביום השמיני שבתון	ולקחתם לכם ביום הראשון
<i>on the first day of פסח יום טוב</i>	<i>on the first day of סוכות יום טוב</i>	<i>on the first day of סוכות ד' מצות</i>

3 The Gemara answers; Even though ראשון usually means the day before, these three ראשון's teach

- בשכר שלשה ראשון זכו לשלשה ראשון
By observing these three מצוות of ראשון we merit three ברכות that are also referred to as ראשון:
--- To destroy עשו's descendants -
עשו refers to ויצא הראשון אדמוני כולו כאדרת שער
--- To build the בית המקדש -
כסא כבוד מרום מראשון בית מקדשנו refers to the בית המקדש - and
--- To the name of משיח -
משיח refers to לציון הנה הנם

3

These three teach:

בשכר שלשה ראשון זכו לשלשה ראשון

1	2	3
Destroy עשו's descendants	Build בית המקדש	The name of משיח
ויצא הראשון אדמוני כולו כאדרת שער	כסא כבוד מרום מראשון בית מקדשנו	ראשון לציון הנה הנם

4 רבא says - supported by רבי ישמעאל in a Braisa - איסור on חמץ from the פסח - פסוק - לא תשחט על חמץ דם זבחי - Which means - לא תשחט הפסח ועדיין חמץ קיים - Do not Shecht the פסח קרבן while you still have חמץ. In other words, by the time we Shecht the פסח קרבן all חמץ must be destroyed. Since the זמן שחיטה of the פסח קרבן begins after חצות, חצות of ערב פסח also begins after חצות of איסור חמץ.

רבי יוסי says; the Posuk says; - אך ביום הראשון שאור מבתיכם - And we Darshen the word אך as חלק - to split the day in half - חמץ is מותר the first half of the day - and only איסור the second half of the day. This can only be referring to ערב פסח, because on the first day of פסח Chametz is certainly איסור all day.

5 רבי עקיבא says, the חמץ must be destroyed on ערב פסח, because there is an איסור to do מלאכה on יום טוב, which would clearly exclude burning חמץ on the first day of פסח.

6 רבא points out; - ש"מ מר"ע תלת - we can learn three Halachos from ר"ע's statement:
 - שמע מינה אין ביעור חמץ אלא שריפה -1 - From the fact that he says חמץ cannot be destroyed on פסח because we may not light a fire, we see that ר"ע holds that the only proper way to destroy חמץ is through burning it.
 - שמע מינה הבערה לחלק יצאת -2 - from the fact that ר"ע refers to lighting a fire as an מלאכה אב we see that ר"ע holds הבערה is singled out in the תורה to teach that just like one is חייב for הבערה independent of other מלאכות, he is also חייב for each מלאכה independently. He disagrees with the opinion of ר"ע that it is singled out to distinguish it from other מלאכות by downgrading it to a regular תעשה לא.

4 רבא אמר
 איסור is חמץ
 ערב פסח on

לא תשחט על חמץ דם זבחי
 לא תשחט בפסח ועדיין חמץ קיים

רבי יוסי אומר

אך ביום הראשון תשביתו
 שאור מבתיכם
 אך חלק

Referring to ערב פסח
 because on the first day of פסח
 Chametz is איסור all day

5 רבי עקיבא אומר
 ערב פסח on must be destroyed חמץ

There is an איסור
 to do מלאכה
 ON יום טוב

Which would
 exclude
 burning חמץ
 on the first day

6 אמר רבא
 שמע מינה מרבי עקיבא תלת

1 שמע מינה
 אין ביעור חמץ אלא שריפה
 Rabbi Akiva says חמץ cannot be destroyed on פסח
 because we may not light a fire

2 שמע מינה
 הבערה לחלק יצאת
 Rabbi Akiva refers to lighting a fire
 as an מלאכה

7 -3- Third, שמע מינה לא אמרינן הואיל והותרה הבערה לצורך הותרה נמי, - שלא לצורך
 Since ר"ע would not allow lighting a fire on פסח in order to burn חמץ, he obviously does not agree with the reasoning that since we are allowed to light a fire on יום טוב for food purposes, we are also allowed to light a fire for non-food purposes.

7

שמע מינה
 לא אמרינן הואיל והותרה הבערה לצורך הותרה נמי שלא לצורך

Rabbi Akiva would not allow lighting a fire to burn חמץ
 he obviously does not agree

Since we are allowed to light a fire for FOOD we are also allowed for NON-FOOD

8 On the top of בל לאוין the Gemara elaborates on the לאוין of בל - יראה ובל ימצא - one may not have חמץ in his possession, and cites two פסוקים:
 The first פסוק is:
 - ולא יראה לך שאור בכל גבלך
 From the word לך - we learn
 - שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה
 You may not possess your חמץ, that which you own, but you may have the חמץ of a Gentile, or that which belongs to הקדש - the Temple treasury.

8

לאוין
 בל יראה - ובל ימצא
 2 פסוקים

1 ולא יראה לך שאור בכל גבלך
 2 שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם

שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה
 Without לך
 One may NOT be מקבל פקדונות מן הכני

The second פסוק is:
 - שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם
 From the omission of the word לך, we learn that one may NOT be
 - מקבל פקדונות מן הנכרי
 One may not keep for safekeeping the חמץ of a non-Jew.

9 The Gemara resolves the apparent contradiction as follows:
 - הא דקביל עליה אחריות הא דלא קביל עליה אחריות
 The Jew may NOT keep the חמץ of the נכרי if he IS responsible to replace it if it gets stolen or lost, because it is considered like his own.
 However, the Jew MAY keep the חמץ of the נכרי if he is NOT responsible to replace it, because it is not considered like his own.

9

הא דלא קביל עליה אחריות
 NOT responsible
 it's not considered his

הא דקביל עליה אחריות
 IS responsible
 it is considered his

Not Only...
 נכרי שכיבשתו
 Dominated by the Jew
 The money is still not yours

But even...
 נכרי שלא כיבשתו
 Not dominated by the Jew

This היתר applies not only to a
 - נכרי שלא כיבשתו - a non-Jew not dominated by the Jew - whose money is certainly not yours - but even to a
 - נכרי שכיבשתו - a non-Jew dominated by the Jew, because the money is still not yours.

10 We derive this from the fact that the Posuk פרשת ראה - ולא יראה לך שאור בכל גבלך is repeated in ראה.

The Gemara relates that רבא would instruct the people of מחוזה to get rid of the חמץ that they kept for the king's troops, כיון דאילו מיגניב ואילו מיתביד ברשותיכו קאי ובעיתו לשלומי - Since if it were stolen or lost you would be responsible to pay for it - כדילכון דמי ואסור - It is like yours and prohibited.

10

The Posuk
ולא יראה לך שאור בכל גבלך
is repeated in פרשת ראה

רבא would instruct the people of מחוזה to get rid of the חמץ they kept for the king's troops

כיון דאילו מיגניב ואילו מיתביד ברשותיכו קאי - ובעיתו לשלומי

כדילכון דמי ואסור

11 Additionally, these two פסוקים each teach a Halocho we would not know from the other.

From the choice of word ולא יראה - it shall not be seen - יכול יטמין - we might think that one may hide the חמץ so that it is NOT seen. Therefore, the other Posuk uses the word לא ימצא - it shall not be found at all, even if it's not seen. From the word בבתיכם, we might think that one indeed may not have חמץ in his house, but he may have Chametz in holes in the ground of his property. Therefore, the other Posuk says; in all your borders.

11

<p>שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם</p> <p>Even if not seen</p>	<p>ולא יראה לך שאור בכל גבלך</p> <p>יכול יטמין</p>
<p>שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם</p> <p>He may have Chametz in holes in the ground of his property</p>	<p>ולא יראה לך שאור בכל גבלך</p> <p>In all your borders</p>